

Sygnatura akt XII C 1208/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 28 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Małecka

Protokolant: protokolant sądowy Tomasz Wojciechowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lutego 2022 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa A. R., I. R.

przeciwko (...) spółce z o.o. w P.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 101.758,71 zł (sto jeden tysięcy siedemset pięćdziesiąt osiem złotych 71/100 groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a) od kwoty 20.000 zł od dnia 7 lutego 2020 r.,

b) od kwoty 81.758,71 zł od dnia 4 marca 2020 r.

do dnia zapłaty;

II. Kosztami procesu obciąża pozwanego, szczegółowe rozliczenie pozostawiając referendarzowi sądowemu, przy uwzględnieniu wynagrodzenia dla pełnomocnika powodów na poziomie dwukrotności stawki minimalnej.

/-/ Sędzia Małgorzata Małecka

UZASADNIENIE

W **pozwie** z dnia 23 lutego 2014 r. powodowie **I. R. oraz A. R.**, działający przez profesjonalnego pełnomocnika, wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. kwoty 76.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, a w tym:

- 20 000 zł tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów akustycznych w budynku mieszkalnym powodów;

- 56 000 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powodów z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości, będącego wynikiem wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania i sąsiedztwa lotniska P. – Ł. w P..

Powodowie wnieśli także o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że z dniem 28 lutego 2012 r. nieruchomość, której są właścicielami, położona w P. przy ul. (...), została objęta obszarem ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P.. Jak podnieśli, na mocy uchwały Sejmiku Województwa (...) Nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego

użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P. wprowadzone zostały ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów. Nieruchomość powodów znalazła się w wewnętrznej strefie obszaru ograniczonego użytkowania. Pismem z dnia 20.02.2014 r. powodowie zgłosili pozwanemu roszczenia pod kątem rodzajowym oraz wezwali pozwanego do powołania biegłego celem oceny doznanych szkód. Pozwany odmówił podjęcia rozmów ugodowych, przewidując możliwość wyłącznie prowadzenia procedury concyliacyjnej według ustalonych przez niego zasad i tylko co do roszczenia o nakłady na wygłuszenie budynku.

Jako podstawę prawną roszczenia z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. wskazali art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (dalej u.p.o.ś), a również (posiłkowo) art. 435 KC w zw. z art. 322-328 u.p.o.ś. Natomiast kosztów rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego powodowie dochodzą na podstawie art. 129 ust. 2 u.p.o.ś oraz art. 136 ust. 3 tejże ustawy.

Powodowie wykazali, że wartość ich nieruchomości uległa zmniejszeniu z uwagi na fakt wprowadzenia ograniczeń w korzystaniu z ich nieruchomości, a wynikającego z obowiązku znoszenia przekroczeń norm hałasu. Obowiązek znoszenia tych przekroczeń wynika z wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania (dalej (...)). Powodowie nie mogą korzystać ze swojej nieruchomości wolnej od hałasu lotniczego, przekraczającego dopuszczalne przez obowiązujące prawo poziomy emisyjne.

Strona powodowa zaznaczyła również, że podana w pozwie wartość szkody jest szacunkowa i stanowi jedynie część roszczenia wskazanego w zgłoszeniu roszczeń skierowanym do strony pozwanej. Prawidłowe określenie wysokości szkody wymaga przeprowadzenia specjalistycznych opinii i po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłych sądowych strona powodowa zastrzega sobie możliwość rozszerzenia żądania powództwa.

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 31 marca 2014 r. pozwany (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w P.**, działając również przez pełnomocnika procesowego, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie solidarnie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że żadne ze zgłoszonych przez stronę powodową roszczeń nie zasługuje na uwzględnienie. Podkreślił, że przytoczone przez stronę powodową orzeczenia Sądu Najwyższego poruszające kwestie obszarów ograniczonego użytkowania ustanowionych dla lotniska wojskowego P.-K. oraz dla (...) im. F. C. w W., mają dla przedmiotowej sprawy ograniczone znaczenie, albowiem zapadły na kanwie odmiennych stanów faktycznych. W stosunku do (...) utworzonego dla (...) - P. Ł. wymagania techniczne, jakie powinny spełniać budynki mieszkalne określono jedynie do strefy wewnętrznej, przy czym w ogóle nie określono tych wymagań w stosunku do strefy zewnętrznej. Ponadto, zarówno w strefie wewnętrznej, jak również zewnętrznej nie wprowadzono żadnych ograniczeń co do sposobu korzystania oraz ograniczeń co do przeznaczenia nieruchomości mieszkalnych w strefie położonej najbliżej lotniska. Pozwany stwierdził, że powodowie powinni wykazać, że skutek wprowadzenia (...) doszło do spadku wartości ich nieruchomości, a nadto zauważył, że nieruchomość, której dotyczy sprawa została zakupiona za cenę uwzględniającą funkcjonowanie w sąsiedztwie lotniska. Brak jest tym samym podstaw do przyjęcia, że w związku z wprowadzeniem (...) strona powodowa poniosła szkodę.

Strona pozwana podniosła również, iż przeciwnik procesowy nie wykazał, że poniósł szkodę w związku z funkcjonowaniem PL (...) na podstawie art. 435 KC.

Pozwany wskazał, iż objęcie obszarem ograniczonego użytkowania zabudowy mieszkaniowej położonej w strefie wewnętrznej (...) miało na celu zagwarantowanie dodatkowej ochrony dla nieruchomości położonych w najbliższym otoczeniu lotniska. Podkreślił, że przedmiotowa dodatkowa ochrona wynika z faktu, iż wprowadzenie (...) skutkuje nałożeniem na pozwanego dodatkowych obowiązków związanych z „kontrolą akustyczną”, polegających na stosowaniu narzędzi przewidzianych w przepisach u.p.o.ś. Przedmiotowe narzędzia skupiają się wokół obowiązku prowadzenia ciągłego monitoringu hałasu. Według pozwanego, wprowadzenie (...) zwiększa poczucie bezpieczeństwa ze względu na fakt, iż działalność

pozwanego jest poddana większym rygorom niż przed wejściem w życie obszaru. Usankcjonowanie działalności pozwanego stabilizuje rynek nieruchomości, co stanowi okoliczność pozytywną, nie wpływającą wbrew twierdzeniom strony powodowej, na zmniejszenie wartości nieruchomości. Pozwany podkreślił, że uchwała nie wprowadziła dla nieruchomości stanowiącej własność strony powodowej żadnych ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu ani żadnych ograniczeń

co do sposobu korzystania z niego. Według pozwanego, powodowie mogą, jak przed wprowadzeniem (...), w sposób dowolny korzystać z nieruchomości, natomiast bliskie sąsiedztwo rozwijającego się portu lotniczego może wręcz przesądzać o większej atrakcyjności nieruchomości. W dalszej kolejności pozwany wskazał, że (...) rozwija się konsekwentnie od roku 1958, a działania zmierzające do rozbudowy infrastruktury lotniska rozpoczęto w połowie lat 90 poprzedniego wieku. Powód nabywając nieruchomość w 1994 r. musiał mieć zatem tego świadomość. Rozbudowa była kontynuowana przez kolejne lata, aż do obecnych inwestycji, stanowiących podstawę utworzenia (...). Strona pozwana przytoczyła również fakt, iż planowane w niedalekim terminie oddanie do użytku lotniska B.-B. dodatkowo wpłynie na zmniejszenie operacji lotniczych w porcie lotniczym pozwanego. Mając powyższe na uwadze, pozwany uznał, że twierdzenia strony powodowej należy uznać za bezpodstawne.

przypisanie jakiegokolwiek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanemu z tego tytułu.

Strona pozwana wniosła również o oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenia odsetek od dnia 21 lutego 2014 r., tj. od dnia następnego po upływie terminu wskazanego przez stronę powodową w wezwaniu do zapłaty. Pozwany stwierdził bowiem, iż strona powodowa nie udowodniła istnienia obowiązku spełnienia świadczenia pieniężnego przez pozwanego, a tym samym nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwany spóźnia się ze spełnieniem tego świadczenia.

Pozwany zakwestionował wniosek powodów o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy na okoliczność zakresu spadku wartości nieruchomości powodów, albowiem jest on w niniejszym postępowaniu, wobec okoliczności podniesionych powyżej przez pozwanego, zbędny.

Pozwany wniósł również o oddalenie wniosku strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z mapy akustycznej miasta P. wraz z Programem Ochrony Środowiska przed Hałasem, z uwagi na brak znaczenia zgłoszonego dowodu dla rozstrzygnięcia sprawy (dokumenty dotyczą terenu miasta P., a nieruchomość objęta pozwem położona jest na terenie P.). Zakwestionował także wniosek powodów o zobowiązanie strony pozwanej do przedkładania do akt sprawy wyników ciągłych pomiarów hałasu w środowisku, uznając go za zbędny i bezprzedmiotowy.

Pismem z dnia 12 maja 2014 r. powodowie podtrzymali w całości dotychczasowe wnioski i twierdzenia (z modyfikacją wynikającą z faktu, że żądana od strony pozwanej dokumentacja została złożona do dziennika ogólnego wydziału XII Cywilnego Sądu).

W piśmie z dnia 8 maja 2014 r. pełnomocnik pozwanego podtrzymał dotychczasowe stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew.

Pismem z dnia 20 stycznia 2016r. powodowie rozszerzyli powództwo w zakresie roszczenia o ubytek wartości nieruchomości o kwotę 21.244 zł, łącznie domagając się kwoty 77.244 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lutego 2014r. do dnia zapłaty, natomiast na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2016r. cofnęli powództwo co do kwoty 44 zł wraz ze zrzeczeniem się powództwa.

Wyrokiem częściowym z dnia 7 kwietnia 2016r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powodów tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości kwotę 77.200 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2014r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalając powództwo. (k. 663 akt). Wyrokiem z dnia 31 maja 2017r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację pozwanego od wyroku częściowego z dnia 7 kwietnia 2016r. (k. 914 akt)

Postanowieniem z dnia 10 maja 2018r. Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt IICSK 774/17 odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (k. 961 akt).

Na skutek wniosków opinii łącznej sporządzonej przez biegłych sądowych akustyka W. P. (1) i budowlanica Z. B., powodowie **pismem z dnia 9 lutego 2020r. rozszerzyli powództwo w zakresie żądania 1 pozwu** i wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 101.758,71 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej budynku położonego w P. przy ul. (...) wraz z ustawowymi odsetkami od 21 lutego 2014r. do dnia zapłaty.

Pismem z dnia 4 marca 2020r. pozwany ustosunkował się do rozszerzenia powództwa podnosząc, iż jest wadliwe i zawiera braki formalne, a ponadto podtrzymując stanowisko zaprezentowane już wcześniej o bezzasadności roszczeń strony powodowej zgłoszonych w pozwie.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2022r. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 101.758,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a) od kwoty 20.000 zł od 7 lutego 2020r.

b) od kwoty 81.758,71zł od 4 marca 2020r.

do dnia zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie są właścicielami na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, zabudowanej nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), obręb P., stanowiącej **działkę nr (...)** o powierzchni 888 m² dla której Sąd Rejonowy P. (...)w P. prowadzi księgę wieczystą o nr KW nr (...).

(...) ta jest zabudowana wolnostojącym, częściowo podpiwniczonym, parterowym z poddaszem nieużytkowym, budynkiem mieszkalnym, wykonanym w technologii murowanej. Nieruchomość ma dostęp do sieci elektroenergetycznej, wodno-kanalizacyjnej, gazowej. Działka ma kształt prostokąta i jest ogrodzona. Nieruchomość ma bezpośredni dostęp do drogi publicznej o nawierzchni urządzonej – ul. (...). Dojście do budynku i wjazd na działkę jest utwardzone kostką betonową. Na niezabudowanej części gruntu znajduje się trawnik oraz nasadzenia drzew i krzewów.

Dla obszaru, na którym położona jest nieruchomość, brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy T. teren, na którym położona jest nieruchomość oznaczono symbolem M.4 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o dużej intensywności. Według stanu na dzień 28 lutego 2012 r. nieruchomość gruntowa, zabudowana budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej, położona jest w strefie „wewnętrznej” obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P.-Ł..

Okoliczności niesporne, jak również dowody: wydruk i odpis zwykły księgi wieczystej KW nr (...) (k. 40-42 akt), opinia biegłego sądowego K. R. (k. 408-444 akt).

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., która weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r. Uchwała ta utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., podzielony na dwie strefy tzw. strefę wewnętrzną i tzw. strefę zewnętrzną, a w nim określiła ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów.

W myśl postanowienia § 4 uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy:

1) strefę zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, określona w § 3, a od wewnątrz linia będąca obwiednią:

a) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 60$ dB oraz dla pory nocy $LA_{eqN} = 50$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

b) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 55$ dB oraz dla pory nocy $LA_{eqN} = 45$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska;

2) strefę wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod budowę szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz pod strefy ochronne A uzdrowisk (§ 7 uchwały).

W obszarze ograniczonego użytkowania określono następujące sposoby korzystania z terenów w strefie wewnętrznej (§ 8 ust. 2):

a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zabroniono tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,

d) dopuszczono lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W uchwale wprowadzono ponadto wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach

z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej (§ 9 ust. 2).

Na mocy tej uchwały opisana wyżej nieruchomość, należąca do powodów, znalazła się w tzw. **strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania**.

Okoliczności niesporne, jak również dowody: decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w P. z dnia 28 lutego 2011 r. (k. 76-109 akt), raport o oddziaływaniu na środowisko „Rozbudowa i modernizacja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością im. H. W.” (k. 331-340 akt), opinia biegłego K. R. (k. 408-444 akt), Mapa akustyczna miasta P. wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem Program Ochrony przed H. (k.308-330 akt).

Pismem z dnia 20 lutego 2014 r. powodowie zgłosili pozwanemu roszczenie w wysokości 250.000 zł z tytułu szkody poniesionej przez powoda w związku z położeniem nieruchomości powoda w obszarze ograniczonego użytkowania i w sąsiedztwie lotniska P. – Ł. w P..

dowód: pismo z dnia 20 lutego 2014 r. zawierające zgłoszenie roszczenia (k. 37-38 akt),

Wartość nieruchomości powodów uległa zmniejszeniu w następstwie wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, bowiem dla przeciętnego użytkownika rynku nieruchomości położone w granicach wyżej wskazanego obszaru ograniczonego użytkowania obciążone są wadą ponadnormatywnego oddziaływania hałasu.

Według opinii biegłego K. R. z dnia 18 września 2015 r. utrata wartości rynkowej nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej przy ul. (...) w P., będącej własnością powodów, w związku z jej położeniem na (...) ograniczonego (...) wynosi

- według stanu nieruchomości na dzień 28 lutego 2012 r. i cen na dzień sporządzenia opinii- **69.700 zł**

- według stanu nieruchomości na dzień 28 lutego 2012 r. i cen na dzień 21.02.2014 r.-
69.700 zł.

dowód: opinia biegłego K. R. (k. 408-404 akt)

W styczniu 2016 r. biegły K. R. sporządził uzupełnienie opinii z dnia 18 września 2015r. Zgodnie z aktualizacją, utrata wartości rynkowej nieruchomości, w związku z jej położeniem na (...), według stanu nieruchomości na dzień 28.02.2012 r. i cen na dzień 21 luty 2014 r. oraz na dzień sporządzenia opinii, wyniosła **77 200 zł.**

dowód: uzupełniająca opinia biegłego K. R. (k. 591-598 akt)

W związku z wprowadzeniem (...) dla lotniska P.- Ł. w P. nieruchomość powodów wymaga nakładów w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej. Z obliczeń akustycznych wynika, że należy wymienić okna na okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej oraz zwiększyć izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych i sufitu podwieszanego (tabela nr 29 opinii biegłego W. P.). Z uwagi na to, że warunkiem zachowania obliczonej izolacyjności akustycznej okien jest pozostawanie ich w pozycji zamkniętej, w budynku powodów zostaną zmienione warunki dotyczące wentylacji pomieszczeń. W celu zapewnienia właściwej wymiany powietrza przez cały czas, bez względu na porę roku i warunki atmosferyczne, niezbędne jest wykonanie instalacji wentylacyjnej. Koszt nakładów, które powódka powinna ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), w związku z określeniem na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków w zakresie, w jakim dotyczą podwyższonych na tym obszarze wymagań izolacyjności akustycznej, zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...)z dnia 30 stycznia 2012 r., wynosi 101.758,71 zł brutto wg cen aktualnych na dzień sporządzenia opinii.

dowód : opinia biegłego Z. B. (k.1053-1106 akt), opinia biegłego W. P. (1) (k. 1005-1050 akt).

Do dnia wniesienia pozwu pozwany nie uiścił żądanej przez powódkę kwoty w jakiegokolwiek części.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów (urzędowych i prywatnych) oraz opinii biegłych sądowych W. P. (1) i Z. B..

Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Opinia biegłego sądowego z dziedziny akustyki W. P. (1) została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o pominięcie dowodu z opinii biegłego, przedstawienie pisemnej opinii uzupełniającej z uwzględnieniem okoliczności wskazanych przez pozwanego, wniósł również o przesłuchanie biegłego na rozprawie a także o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki. Pozwany zarzucił biegłemu, że w sposób nieuprawniony określił wymaganą izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych budynku powódki,

zapewniającej spełnienie wymagań Polskich Norm po utworzeniu (...) dla docelowego stanu na rok 2034; wyszedł poza tezę dowodową i przeanalizował okres czasowy, którego nie był uprawniony analizować. Pozwany zarzucił biegłemu również, że nie wyjaśnił metody jaką posłużył się przy wydzieleniu fragmentów odpowiadającym operacjom lotniczym z zarejestrowanego sygnału akustycznego, co uniemożliwiło jej zweryfikowanie. Pozwany zarzucił także, że punkty pomiarowe ustanowiono na działce powodów, a nie wewnątrz budynku. Ponadto, biegłemu zostało zarzucone, że mimo dokonywania pomiarów własnych hałasu lotniczego, nie wykorzystuje ich następnie w żadnym razie przy obliczeniach maksymalnego poziomu dźwięku na nieruchomości również, że biegły nie wykazał czy obliczenia średniego poziomu ekspozycyjnego dla punktów pomiarowych wskazanych przez biegłego przyjmują właśnie takie wartości jakie zostały podane, a także zobowiązano go do wyjaśnienia dlaczego nie wskazał maksymalnej izolacyjności jaką powinny mieć okna instalowane w nieruchomości powodów tak, aby nie doprowadzić do podwyższenia standardu technicznego budynku ponad konieczny. (k.1130-1138 akt)

Do zarzutów pozwanego biegły z dziedziny akustyki W. P. (1) odniósł się w swojej opinii uzupełniającej z dnia 26 maja 2020r. Biegły wskazał, że wziął pod uwagę stan określony na rok 2034 z uwagi na to, że granice obszaru ograniczonego użytkowania zostały wyznaczone na ten stan przy określonej liczbie operacji lotniczych – 120 dla pory dnia i 12 operacji dla pory nocnej. Jest to maksymalna liczba przelotów, na którą pozwala wprowadzenie (...). Biegły w sposób logiczny i spójny przedstawił przyczyny uwzględnienia w swoich obliczeniach stanu na 2034r., wskazując, że wymagał tego zapis normy (...), nakazujący uwzględniać przy ustalaniu miarodajnego poziomu hałasu zewnętrznego perspektywiczne zmiany poziomu hałasu w terenie m. in. wynikające z prognozowanych zmian natężenia ruchu, np. lotniczego).

Biegły wskazał, że po zarejestrowaniu hałasu, nagranie jest zawsze ponownie odsłuchiwane i brane pod uwagę są tylko te fragmenty, które pochodzą tylko i wyłącznie od samolotu a nie od innych czynników. W przypadku wystąpienia zakłóceń, nie są one uwzględnione w pomiarach. Biegły wskazał, że punkty pomiaru nie znajdowały się wewnątrz budynku, ponieważ opinia została wykonana na podstawie normy nr 3 z 2015 r. ((...)wg której aby wyznaczyć poziom miarodajny, punkty pomiaru muszą znajdować się na zewnątrz. Wyjaśnił ponadto, że na podstawie wykonanych własnych pomiarów hałasu lotniczego wyznacza on średnią wartość poziomu ekspozycyjnego oraz średnią wartość poziomu maksymalnego oraz różnice między tymi wartościami, co zostało opisane w opinii głównej pkt 8.1. Biegły akustyk oświadczył, że nie wykazuje (poprzez załączenie konkretnych stron raportów z ciągłego monitoringu hałasu lotniczego wokół lotniska P. – Ł.) czy obliczenia średniego poziomu ekspozycyjnego dla punktów pomiarowych wskazywanych przez niego przyjmują właśnie takie wartości, albowiem opiera się na sprawozdaniach z badań wykonywanych na zlecenie pozwanego, a więc znanych pozwanemu.

Biegły W. P. (1) wyjaśnił również, iż w swojej opinii wskazał minimalne wartości izolacyjności akustycznej jakie powinny posiadać okna, żeby wypadkowa izolacyjność akustyczna całej przegrody zewnętrznej budynku powodów spełniała wymagania normowe, a zapewnienie wymagań normowych nie podwyższa stanu technicznego budynku ponad konieczny.

Dowód: opinia uzupełniająca biegłego W. P. (1) z dnia 26 maja 2020r. (k. 1162-1165 akt)

Opinia biegłego sądowego z dziedziny budownictwa Z. B. również została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o pominięcie dowodu z opinii biegłego, z ostrożności procesowej o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny budownictwa, ewentualnie zobowiązanie biegłego do przedstawienia pisemnej opinii uzupełniającej. Pozwany zarzucił biegłemu, że w swojej opinii nie wyjaśnił, czy proponowane przez niego nakłady nie doprowadzą do podwyższenia standardu jakościowego budynku ponad jego stan dotychczasowy, czy zalecane przez niego okna nie spełniają wymagań jeszcze wyższych niż te, które wynikają z uchwały wprowadzającej (...) oraz że nie uwzględnił w opinii tego co się stanie z oknami wymienianymi w domu powodów. Pozwany stwierdził również, że biegły nie wyjaśnił dlaczego uznał, że instalacja wentylacji mechanicznej stanowi nakład konieczny w rozumieniu art. 136 ust. 3 prawa ochrony środowiska. ((k.1130-1138 akt)

W opinii uzupełniającej z dnia 11 maja 2020r. biegły Z. B. wskazał, że przy określaniu nakładów przyjmuje takie same materiały i elementy z wyłączeniem parametru izolacyjności akustycznej okien lub doizolowania akustycznego

przegród. Tym samym standard budynku pozostaje ten sam ze względu na użycie takich samych rozwiązań materiałowych i technologicznych, z wyjątkiem poprawy izolacyjności akustycznej. Podkreślił, że przyjęte parametry akustyczne okien są takie jakie wskazał biegły akustyk oraz że okna o podwyższonych współczynnikach izolacyjności akustycznej są wykonywane na indywidualne zamówienie uwzględniające wymiary oraz parametry akustyczne dla konkretnego budynku. Nie ma zatem możliwości skorzystania z okien używanych bez certyfikatów oraz odpowiednich badań laboratoryjnych potwierdzających ich parametry techniczne. Ewentualny odzysk okien możliwy jest po rozkuciu węgarków i ościeży powodujący zwiększone koszty związane z naprawą uszkodzonych elementów. Ponadto, ceny okien z odzysku są niewielkie, co nie pokryłoby nawet w części kosztów usunięcia dodatkowych uszkodzeń.

Natomiast na zarzut pozwanego, iż nie był uprawniony do weryfikacji konieczności zmiany warunków dotyczących wentylacji, wyjaśnił, że podstawę do dokonania tej oceny upatruje w treści par. 2 pkt 3 uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 30.01.2012r. w sprawie utworzenia (...) dla L. P. – Ł. w P.. Wprawdzie biegły akustyk w swoich zaleceniach nie zawarł potrzeby dokonania wymiany wentylacji, jednakże z uwagi na to, że budynek oddany do użytku musi spełniać szereg wymogów technicznych, to w sytuacji zamontowania okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej (który to parametr jest zachowany jedynie w przypadku pozostawiania okien w pozycji zamkniętej) i niemożności zapewnienia dopływu świeżego powietrza poprzez rozszczelnienie bądź uchYLENIE okien, niemożliwa okazałaby się wymiana powietrza, niezbędna do prawidłowego funkcjonowania ludzi w budynku. Biegły podkreślił, że zaproponowany system wentylacji nawiewno-wywiewnej nie stanowi podwyższenia standardu budynku, tylko zapewni spełnienie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki. Brak lub niesprawnie działająca wentylacja sprawi natomiast, że obiekt nie będzie nadawał się do użytkowania.

Dowód: opinia uzupełniająca biegłego Z. B. z dnia 11 maja 2020r.(k. 1153-1159 akt)

Biegli złożyli kolejne opinie uzupełniające w sprawie z 22 stycznia 2021r. (biegły z dziedziny budownictwa) oraz z 2 lutego 2021r. (biegły akustyk), które jak wszystkie poprzednie były kwestionowane przez stronę pozwaną. Sąd uznał kolejne zastrzeżenia składane przez pozwaną jako polemikę z wiarygodnymi ustaleniami biegłych, które nie wnoszą nic istotnego do sprawy. Pozwana nie zgadzała się z wnioskami opinii biegłych i wszelkie wyjaśnienia składane przez biegłych nie zadowalały strony pozwanej, albowiem były sprzeczne z jej stanowiskiem w sprawie.

Sąd uznał opinie biegłych W. P. (1) i Z. B. za w pełni wiarygodne, szczególnie, że opinie zostały sporządzone przez osoby kompetentne, dysponujące odpowiednim zasobem wiedzy. Obie opinie są konsekwentne, jednoznaczne i stanowcze, a nadto zostały wydane z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badań własnych biegłych. Biegli w sposób szczegółowy przedstawili w swoich opiniach przesłanki, na których się oparli formułując końcowe wnioski. Zaprezentowane w nich ustalenia poparte zostały rzeczową, logiczną i zgodną z zasadami poprawnego wnioskowania argumentacją, co pozwala stwierdzić, że ich autorzy dysponują rzetelną wiedzą specjalistyczną w swojej dziedzinie i pozwala je uznać za pełne i kompletne.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych, a także za niezasadne pominięcie dowodu z opinii do tej pory w sprawie sporządzonych. Zebrany w sprawie materiał dowodowy był bowiem wystarczający dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd. Na podkreślenie zasługuje, że Sąd ma wprawdzie obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii dalszych biegłych, jednakże sytuacja taka zachodzi jedynie wtedy, gdy jest to potrzebne dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności, gdy przeprowadzona już opinia jest nieprzekonująca, niekompletna, pomija lub wadliwie przedstawia istotne okoliczności, zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych. (postanowienie SN z dnia 19 sierpnia 2009 r., III CSK 7/09, postanowienie SN z dnia 29 sierpnia 2013 r., I CSK 20/13). W ocenie Sądu, opinii łącznej sporządzonej przez biegłych sądowych W. P. (1) i Z. B. nie można postawić takich zarzutów.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powodowie domagali się odszkodowania na podstawie

art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (u.p.o.ś.), wywodząc swoje roszczenia z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P. na mocy uchwały Nr(...)Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 października 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P.. Jest niesporne, że na jej podstawie nieruchomości gruntowa powodów wraz ze stanowiącym ich własność budynkiem mieszkalnym znalazła się w tzw. strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. W ramach zgłoszonego powództwa, powodowie domagali się kwoty 101.758,71 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia zapłaty.

Za uwzględnieniem roszczenia objętego punktem 1 pozwu przemawiała analiza materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy oraz ocena stanu faktycznego, dokonana przez pryzmat przepisów powołanych w uzasadnieniu pozwu. Należało podzielić argumentację powodów o istnieniu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego za tak ustalony stan faktyczny, elementem którego jest konieczność poniesienia kosztów odpowiadających nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P..

Stosownie do przepisu art. 135 § 1 u.p.o.ś. obszar ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały – art. 135 ust. 2 u.p.o.ś. Przed nowelizacją tego przepisu czynił to natomiast właściwy Wojewoda w drodze rozporządzenia; przykładem tutaj jest chociażby lotnisko wojskowe P. – K.. Dla zakładów lub innych obiektów, niewymienionych w art. 135 ust. 2 u.p.o.ś., czyni to rada powiatu, w drodze uchwały (art. 135 ust. 3 u.p.o.ś.). Zgodnie z treścią art. 135 ust. 3a u.p.o.ś. tworząc obszar ograniczonego użytkowania, wskazane organy określają granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne budynków oraz sposób korzystania z terenów wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego. Tworzące obszar ograniczonego użytkowania uchwała sejmiku województwa (uprzednio rozporządzenie właściwego wojewody) albo uchwała rady powiatu - po ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 2 i art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) - stają się aktami prawa miejscowego.

Powodowie domagali się kwoty 101.758,71 zł tytułem nakładów, które należy ponieść w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla ich domu.

Wskazać należy, że szkoda w majątku powodów przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Nr (...)Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., tj. w dniu 28 lutego 2012 r. W tym miejscu wskazać należy, że polska norma(...)normuje wymaganą izolacyjność akustyczną przegród budowlanych.

Z opinii biegłego sądowego W. P. (1) wynika, że budynek mieszkalny powodów przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania spełniał wymogi Polskiej Normy, tj. normy(...)z zakresu izolacyjności akustycznej. Natomiast po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania przedmiotowy budynek nie spełnia już tych

wymogów. W związku z tym, wymaga nakładów w postaci wymiany stolarki okiennej, poprawy izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych oraz wykonania instalacji wentylacyjnej mechanicznej, co ma bezpośredni związek z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P.. Koszt nakładów, które powodowie powinni ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), wynosi 101.758,71 zł, która to wartość została ustalona przez biegłego sądowego Z. B..

Wprawdzie pozwany zgłosił pod adresem opinii szereg zarzutów, ale biegli odnieśli się do nich wyczerpująco w swoich opiniach uzupełniających i ostatecznie okazały się one niezasadne. Sąd podzielił bowiem w całości pisemną opinię łączną wraz z opiniami uzupełniającymi sporządzonymi przez biegłego W. P. (1) i biegłego Z. B..

W konsekwencji powodowie muszą ponieść nakłady w wysokości 101.758,71 zł w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego ich domowi mieszkalnemu. Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów w/w kwotę.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zasądzając je na rzecz powódki:

- 1) od kwoty 20.000 zł od dnia 7 lutego 2020r. (tj. od daty doręczenia opinii łącznej pozwanej z doliczeniem 7 dni na zapoznanie się z jej treścią
- 2) od kwoty 81.758,71 zł od dnia 4 marca 2020r. (po upływie 7 dni od doręczenia pisma z dnia 9 lutego 2020 r. rozszerzającego powództwo w tym zakresie) do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisów art. 98 k.p.c., obciążając nimi pozwanego w całości. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu (art. 108 § 1 zd. 2), przy założeniu, iż wynagrodzenie dla pełnomocnika powodów wyniesie dwukrotność stawki minimalnej (punkt II sentencji wyroku).

/-/ sędzia Małgorzata Małecka

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie w kontrolce (od 8 do 9 marca 2022r. kwarantanna s. ref.),
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego stron,
3. przedłożyć za 21 dni lub z apelacją.

P., dnia 22 marca 2022 r. /-/ Małgorzata Małecka